

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **POHOTOVOŠŤ, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpenej advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti povinnej **G. D.**, bývajúcej v S., **o vymoženie úrokov z omeškania a príslušenstva** **pohl'advky,** vedenej na Okresnom súde Humenné pod sp.zn. 8 Er 346/2004, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. mája 2012 sp.zn. 8CoE 61/2012, takto

r o z h o d o l :

Návrh na prerušenie dovolacieho konania **z a m i e t a.**

Dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. mája 2012 sp.zn. 8CoE 61/2012 **o d m i e t a .**

Povinnú náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Súdny exekútor žiadosťou doručenou na Okresný súd Humenné 10. decembra 2004 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (§ 44 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov - ďalej len „Exekučný poriadok“) a to na základe exekučného titulu – notárskej zápisnice spísanej 6.augusta 2004 notárkou JUDr. Jarmilou Kováčovou pod sp.zn. N 1611/2004, NZ 63174/2004 (ďalej len „notárska zápisnica“). Okresný súd Humenné poverením z 10.januára 2005 č. 5702 004334* poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie na základe uvedeného exekučného titulu.

Okresný súd Humenné uznesením z 12.decembra 2011 č.k. 8Er 346/2004-38 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju podľa § 58 ods. 1 a § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, uviedol, že o trovách exekúcie rozhodne po právoplatnosti rozhodnutia o zastavení exekúcie. Svoje rozhodnutie oprel o právny záver, že splnomocnenie udelené Mgr. Tomášovi Kušnírovi povinnou v zmluve o úvere ako aj uznanie dlhu a súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, ktoré zástupca Mgr. Tomáš Kušnir urobil v mene povinnej, sú absolútne neplatné právne úkony pre rozpor so zákonom v zmysle § 39 OZ. Súd poukázal na rozpor záujmov povinnej a splnomocneného zástupcu Mgr. Tomáša Kušnira a to s ohľadom na skutočnosť, že povinná nemala možnosť voľby výberu zástupcu vopred predformulovaného oprávnenou v zmluve o úvere. Súd mal zato, že v dôsledku toho je spochybnení základný predpoklad pri slobodnom rozhodovaní povinnej o udelení plnej moci a to že splnomocnenec bude jednoznačne hájiť jej záujem. Súd konštatoval, že zmluvné zastúpenie vzniklo súčasne s uzatvorením zmluvy o úvere v čase keď ešte žiadny dlh neexistoval, tým sa povinná vopred vzdala svojich práv v rozpore s ustanovením § 574 OZ. Na základe týchto skutočností dospel súd prvého stupňa k záveru, že v dôsledku neplatnosti dohody o plnomocenstve uzatvorenej medzi povinnou a Mgr. Tomášom Kušnírom, chýba materiálny predpoklad na to, aby mohla byť predložená exekučná notárska zápisnica spôsobilým exekučným titulom. V takomto prípade je súd ex offo v zmysle ustanovenia § 58 ods.1 exekučného poriadku povinný exekúciu zastaviť.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací uznesením zo 17. mája 2012 sp.zn. 8 CoE 61/2012 napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa s výnimkou výroku o trovách exekúcie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.), oprávnenej, povinnej a súdnemu exekútorovi nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa a odkázal v plnom rozsahu na jeho odôvodnenie. Odvolací súd zhodne so súdom prvostupňovým považoval udelené plnomocenstvo za absolútne neplatné pre rozpor s ustanovením § 22 ods.2 OZ . V dôsledku toho bol odvolací súd toho názoru, že advokát Mgr. Tomáš Kušnir nebol oprávnený v mene povinnej uznať dlh a vysloviť súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Konštatoval, že takáto notárska zápisnica nespĺňa podmienky materiálne vykonateľného exekučného titulu. Ďalej poukázal odvolací súd na závery uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 12.mája 2011 č.k.IV. ÚS183/11-16, že všeobecný súd je povinný ex offo rozhodnúť o zastavení exekúcie kedykoľvek v priebehu konania len čo zistí, že sú dané dôvody

na ukončenie núteného výkonu pohľadávky. Jedným z obligatórnych dôvodov zastavenia exekúcie je tiež vyhlásenie exekúcie za neprípustnú v zmysle § 57 ods.1 písm. g/ exekučného poriadku. Z uvedených dôvodov považoval odvolací súd postup súdu prvého stupňa za vecne správny.

Podaním doručeným súdu dňa 10.septembra 2012 po vydaní rozhodnutia odvolacieho súdu podala oprávnená návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. mája 2012 sp.zn. 8CoE 61/2012 podala oprávnená dovolanie, v ktorom uviedla, že súdy: 1. rozhodli „nad rámec zverenej právomoci“ (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. a/ O.s.p.), lebo nesprávne interpretovali § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, bez oprávnenia preskúmali exekučný titul „metódou ktorá im v rámci zverenej právomoci neprináleží“, 2. konali vo veci, v ktorej sa už právoplatne rozhodlo (§ 241 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 237 písm. d/ O.s.p.), lebo formálna a materiálna vykonateľnosť už bola právoplatne posúdená tým, že exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, 3. oprávnenej odňali možnosť konať (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.), a to tým, že s ňou nekomunikovali o jej právnych a skutkových návrhoch (námietky proti prejednaniu veci, konanie bez nariadenia pojednávania a dokazovania a nerešpektovali jej právo na to, aby jej právna vec bola „vnútroštátnym súdom rozhodovaná na základe správneho a adekvátneho právneho základu, súčasťou ktorého je po vstupe Slovenskej republiky do EÚ aj výklad práva EÚ podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v konaní o prejudiciálnej otázke (m. m IV. ÚS 206/08)“. Oprávnená tiež namietala, že súdy nevytýčili vo veci pojednávanie, hoci tak boli podľa § 57 ods. 5 Exekučného poriadku (zrejme v znení účinnom do 31. decembra 2012) povinné urobiť. 4. sa v konaní dopustili inej vady konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), lebo nesprávne zistili skutkový stav, nevykonali dokazovanie, 5. napadnuté rozhodnutie založili na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), základom ktorého je nesprávna aplikácia a interpretácia § 44 ods. 2 a § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a tiež smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Vo vzťahu k jednotlivým dôvodom dovolania poukázala na uznesenie Ústavného súdu SR zo 14. marca 2012, sp.zn.:

I. ÚS 120/2012-12 v súvislosti s argumentáciou oprávnenej týkajúcou sa porušenia povinnosti súdu prvého stupňa skúmať notársku zápisnicu z pohľadu hmotného práva. Poukázala na zákon č. 384/2008 Z.z., ktorým bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý bol doplnený o nové ustanovenie § 41 ods. 3 a § 240a, podľa ktorého sa na notárske zápisnice vyhotovené pred 15. októbrom 2008 tento zákon, resp. novelizované ustanovenie, nevzťahuje. Zdôraznil, že ustanovenie Zmluvy o úvere, ktorým dlžník splnomocnil tretiu osobu na spísanie notárskej zápisnice, aby v jeho mene uznala dlh do výšky vzniknutej pohľadávky a príslušenstva, nemôže byť neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka ani § 23a ods. 2 zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, vychádzajúc zo Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v súlade s ktorou musia byť predmetné ustanovenia vykladané. Udelením plnomocenstva povinný dobrovoľne preniesol na tretiu osobu oprávnenie uznať dlh vo forme notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Táto tretia osoba nie je oprávnená, a preto toto plnomocenstvo nemohlo spôsobiť pre oprávnenú nepomernú výhodu. Navyše, povinný mohol plnomocenstvo v zmysle § 33b ods. 1 písm. b/ Občianskeho zákonníka kedykoľvek odvolať. Dovolateľka vytýkala odvolaciemu súdu, že vec nesprávne právne posúdil z hľadiska právnej kvalifikácie neprijateľnej zmluvnej podmienky, z hľadiska ustanovení právnych predpisov EÚ a z hľadiska rozhodnutí Súdneho dvora EÚ. Na základe uvedeného oprávnená navrhla konanie prerušiť podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p., rozhodnutie súdov nižších stupňov zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Povinná ani súdny exekútor sa k podanému dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. mája 2012 sp.zn. 8CoE 61/2012, podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmala, či je dôvodný jej návrh na prerušenie dovolacieho konania, ktorý tvorí samostatnú časť jej dovolania.

Podľa § 243c O.s.p. pre konanie na dovolacom súde platia primerane ustanovenia o konaní pred súdom prvého stupňa, pokiaľ nie je ustanovené niečo iné; ustanovenia § 92 ods. 1 a 4 a § 95 však pre konanie na dovolacom súde neplatia. Podľa § 109 ods. 1

písm. c/ O.s.p. súd konanie preruší, ak rozhodol, že požiada Súdny dvor Európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy.

Súd ako autoritatívny orgán rozhodujúci spory a iné právne veci je povinný obligatórne prerušiť súdne konanie, ak rozhodol o tom, že požiada podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, Súdny dvor Európskej únie o vydanie rozhodnutia o predbežnej (prejudiciálnej) otázke. Podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie má Súdny dvor Európskej únie právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Únie. Ak sa takáto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom a tento orgán usúdi, že rozhodnutie o nej je nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, môže sa obrátiť na Súdny dvor Európskej únie, aby o nej rozhodol. Ak sa táto otázka položí v konaní pred vnútroštátnym súdnym orgánom, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je tento súdny orgán povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie. Ak sa takáto otázka položí v prebiehajúcom konaní pred súdnym orgánom členského štátu v súvislosti s osobou, ktorá je vo väzbe, Súdny dvor Európskej únie koná bezodkladne. V druhej vete čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie je zakotvená povinnosť vnútroštátneho súdneho orgánu, proti ktorého rozhodnutiu nie je opravný prostriedok prípustný, požiadať Súdny dvor Európskej únie o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke. Túto povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke nemožno vykladať absolútne, t.j. že vnútroštátny súdny orgán má vždy a za akýchkoľvek okolností povinnosť požiadať o vydanie rozhodnutia o predbežnej otázke v zmysle čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

K otázke povinnosti vnútroštátneho súdneho orgánu predložiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie sa na základe predbežnej otázky položenej Corte suprema Cassazione vyjadril aj Súdny dvor Európskej únie. V rozsudku CILFIT, C – 283/81 zo 6. októbra 1982 Súdny dvor uviedol: „Článok 177 tretí odsek Zmluvy EHS (teraz čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie) sa má vykladať v tom zmysle, že súd, proti ktorého rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva, je povinný obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa v spore pred týmto súdom položí otázka týkajúca sa práva Spoločenstva, s výnimkou prípadov, keď skonštatuje, že položená otázka nie je relevantná alebo Súdny dvor už podal výklad sporného

ustanovenia Spoločenstva (tzv. *acte éclairé*, obdobne vo veci *Da Costa* 28,29 až 30/62, z 27. marca 1963, Zb. 61,77, fr. znenie), alebo že správne uplatnenie práva Spoločenstva je také jednoznačné, že neexistujú o tom rozumné pochybnosti (tzv. *acte clair*), pričom existenciu tejto možnosti treba posúdiť na základe charakteristík práva Spoločenstva, osobitných ťažkostí spojených s jeho výkladom a nebezpečenstva rozdielnej judikatúry v rámci Spoločenstva“.

V danom prípade treba za určujúce považovať to, že rozhodnutia súdov nižších stupňov nespočívajú na aplikácii alebo interpretácii práva Európskej únie. Z rozhodnutí, ktorých zrušenia sa oprávnená podaním dovolania domáha, vyplýva, že o zastavení exekúcie bolo rozhodnuté preto, lebo existujúci rozpor medzi záujmami zástupcu (Mgr. Tomáša Kušníra) a zastúpenou (povinnou) viedol v zmysle § 22 ods. 2 a § 39 Občianskeho zákonníka k neplatnosti dohody o zastúpení a tiež prejavov vôle zachytených v notárskej zápisnici. Vzhľadom na to nemožno predmetnú notársku zápisnicu považovať za vykonateľný exekučný titul. Procesný postup súdov mal v danom prípade podklad najmä v ustanoveniach § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku a § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, resp. § 219 ods. 1 O.s.p. Zo strany súdov nižších stupňov išlo teda v preskúmvanej veci výlučne o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov.

Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že nie je daný žiadny dôvod, pre ktorý by malo byť vyhovené návrhu oprávnenej na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Dovolací súd vzhľadom na to predmetný návrh zamietol.

V ďalšom dovolací súd skúmal, či dovolanie oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 17. mája 2012 sp.zn. 8CoE 61/2012 smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia

návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovolaním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa, dovolanie ale nesmeruje proti potvrdzujúcemu uzneseniu uvedenému § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (viď napríklad R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je významný subjektívny názor

účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolateľka namieta, že súdy v danom prípade rozhodli vo veci, ktorá nepatrí do ich právomoci (§ 237 písm. a/ O.s.p.), resp. že rozhodli „nad rámec“ ich oprávnení.

V občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O.s.p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy (viď bližšie § 7 ods. 2 O.s.p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O.s.p.).

Nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

V danom prípade dovolateľka procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O.s.p. nevyvodzuje z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopiera. Vyčíta im, že nesprávne interpretovali § 58 ods. 1 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, bez oprávnenia preskúmali exekučný titul „metódou ktorá im v rámci zverenej právomoci neprináleží“. Dovolateľka tu teda namieta, že rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnej aplikácii a interpretácii ustanovení zákona. Z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.) nejde zo strany oprávnenej o námietku nedostatku právomoci súdov, ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Oprávnená takto formulovanou námietkou nedostatku právomoci súdov (§ 237 písm. a/ O.s.p.) dostatočne nezohľadňuje, že ňou napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (viď napríklad ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vzhľadom na to dospel dovolací súd k záveru, že námietka dovolateľky o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O.s.p. nie je opodstatnená. Súdny rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci.

Podľa názoru oprávnenej došlo v konaní k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p. Tvrdí, že o tom, či sa predmetná exekúcia vykonáva na základe vykonateľného exekučného titulu, bolo už právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. So zreteľom na to dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní nedošlo k dovolateľkou tvrdenej procesnej vade.

Doručený rozsudok, ktorý už nemožno napadnúť odvolaním, je právoplatný (§ 159 ods. 1 O.s.p.). Len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova (§ 159 ods. 3 O.s.p.). Ak nie je ďalej ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku (§ 167 ods. 2 O.s.p.).

Prekážka rozsúdenej veci (*res iudicata*) patrí k procesným podmienkam a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania musí viesť k zastaveniu konania. Táto prekážka nastáva vtedy, ak má byť v novom konaní prejednaná tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb.

Zo spisu vyplýva, že súdny exekútor, ktorému oprávnená doručila návrh na vykonanie exekúcie na podklade vyššie označenej notárskej zápisnice, požiadal súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a exekučný súd následne poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie. Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci. Poverenie súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu, je individuálny právno-aplikačný akt, ktorý má priame právne účinky len voči osobe súdneho exekútora. Ide o procesný úkon exekučného súdu adresovaný súdnemu

exekútorovi, na základe ktorého súdny exekútor môže začať vykonávať exekúciu (§ 36 ods. 2 druhá veta Exekučného poriadku) a ktorým súdny exekútor preukazuje svoje oprávnenie exekúciu vykonávať (k tomu vid' bližšie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. februára 2012 sp.zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp.zn. III. ÚS 254/2012).

Z uvedených dôvodov udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nezakladá prekážku *res iudicata* pre rozhodnutie, ktoré exekučný súd v neskoršom štádiu exekučného konania založí na právnom závere, že exekučný titul pripojený k návrhu na vykonanie exekúcie nie je vykonateľný.

Dovolací súd uzatvára, že oprávnená neopodstatnene namieta, že v konaní pred súdmi nižších stupňov došlo k procesnej vade uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p.

Oprávnená v dovolaní zastáva tiež názor, že súdy jej odňali možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatňovať (realizovať) procesné oprávnenia účastníka občianskeho súdneho konania priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

Z dovolania vyplýva názor oprávnenej, že k odňatiu jej možnosti pred súdom konať došlo tým, že súdy vykonali dokazovanie listinnými dôkazmi bez nariadenia pojednávania a bez jej účasti. Rovnako im vytýka, že v súvislosti s tým jej znemožnili vyjadriť sa k vykonaným dôkazom.

Po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd preskúmava žiadosť o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul z hľadiska ich súladu so zákonom. Pri tom medziiným skúma, či návrh na vykonanie exekúcie má všetky náležitosti, či je k návrhu pripojený exekučný titul opatrený potvrdením (doložkou) o vykonateľnosti, či je exekučný titul materiálne vykonateľný, či sú oprávnený a povinný osobami uvedenými v exekučnom titule a či sú splnené všeobecné podmienky konania v zmysle § 103 O.s.p. Exekučný súd v štádiu skúmania, či žiadosť o udelenie poverenia

na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. Pri tomto posudzovaní nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O.s.p.) – postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a pre posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Pokiaľ pre záver o tom, či určité rozhodnutie (alebo notárska zápisnica) je alebo nie je vykonateľný exekučný titul môže dospieť exekučný súd pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku aj len na základe údajov vyplývajúcich zo spisu, obdobne, teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného, môže dospieť k tomuto záveru aj v neskorších štádiách exekučného konania.

Na podporu týchto tvrdení dovolací súd poznamenáva, že Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp.zn. II. ÚS 160/2013 považoval vyššie uvedenú argumentáciu za primeranú odpoveď k námietke sťažovateľky, že preskúmanie a vyhodnotenie obsahu listín (dokazovanie) v exekučnom konaní bolo vykonané bez jej účasti, napriek tomu, že v konaní malo byť nariadené pojednávanie a že jej bolo odopreté právo vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom. Ústavný súd porovnal na účely overenia slovenského prekladu rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-137/08 viaceré jeho jazykové verzie a dospel k výkladu, že všetky zhodne potvrdzujú záväzok súdu ex offio nariadiť „vyšetrovanie“ (a nie „dokazovanie“) za účelom zistenia, či súdna doložka tvorí súčasť spotrebiteľskej zmluvy podliehajúcej smernici Rady 93/13 EHS. V zmysle uvedeného výkladu ústavný súd konštatoval, že vnútroštátny súd je povinný „vyšetrovaním“ ex offio zisťovať skutkový stav na účely efektívnej ochrany spotrebiteľa podľa úniového práva a takýmto postupom nedochádza k porušeniu práv oprávnenej na verejné prejednanie vecí a vyjadrenie sa k vykonávaným dôkazom.

Rovnako námietka dovolateľky, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie, aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, nie je dôvodná. Tak ako správne poznamenala oprávnená zákonom č. 230/2012 Z.z. účinným od 9. augusta 2012 bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g) a k). Dovolateľka namietala, že súd prvého stupňa v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú, a následne ju zastavil, preto mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie dovolateľky však nie je dôvodné. Súd prvého stupňa nemohol postupovať podľa uvedeného ustanovenia, nakoľko v danom prípade exekúciu zastavil uznesením z 12. decembra 2011 a uvedené ustanovenie nadobudlo účinnosť až od 9. augusta 2012. Odvolací súd v tomto prípade postupoval v súlade s ust. § 214 ods. 2 O.s.p. ak o odvolaní oprávnenej rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 O.s.p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ostatných dvoch dôvodov (§ 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O.s.p.), pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Rovnako dovolací súd nevhliadol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (§ 122 až § 124 O.s.p.), postačujúce je, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

So zreteľom na uvedené dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľka neopodstatnene vyvodzuje existenciu procesnej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. z toho, že súdy rozhodli bez vykonania „dokazovania“, bez nariadenia pojednávania a jej osobnej účasti.

Z dovolania vyplýva názor oprávnenej, že súdy nezistili v potrebnom rozsahu skutkový stav. Namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení nie je ale procesnou vadou konania v zmysle § 237 O.s.p. (výlučne ktorá by, ako už bolo uvedené, mohla v danom prípade založiť prípustnosť dovolania oprávnenej). Vytýkaná neúplnosť alebo nesprávnosť by mohla byť (prípadne) spojená s procesnou vadou konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., vada tejto povahy ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že namietaným postupom súdov nebola oprávnenej znemožnená realizácia jej procesných oprávnení.

Oprávnena namietala aj to, že ak je exekúcia navrhnutá na podklade notárskej zápisnice (§ 41 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), právne predpisy neumožňujú exekučnému súdu skúmať platnosť právnych úkonov, ktoré sú robené v tejto forme. Táto námietka sa [z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.)] viaže na správnosť interpretácie ustanovení zákona, teda na správnosť právneho posúdenia veci. Dovolací súd na podstatu a zmysel tejto námietky prihliadal iba v súvislosti so skúmaním, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. O procesnú vadu konania uvedenú v tomto ustanovení ide totiž tiež v prípade zastavenia exekúcie, ak pre to neboli splnené zákonom stanovené predpoklady; takým zamietnutím sa totiž oprávnenému odopiera právo na výkon vykonateľného rozhodnutia. Dovolací súd preto skúmal, či nejde o tento prípad.

V zmysle § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku možno vykonať exekúciu aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila.

Notárska zápisnica, ktorá nemá uvedené náležitosti, nie je spôsobilá byť podkladom pre nútený výkon rozhodnutia (exekúciu). Aj podľa názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky je z ústavného hľadiska akceptovateľný právny záver vychádzajúci z toho, že ak neexistuje notárska zápisnica, ktorá je spôsobilá byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (porovnaj I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011).

Tak, ako exekučný súd nedisponuje právomocou rušiť či meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom a nemôže naprávať chyby alebo nedostatky exekučného titulu (porovnaj tiež R 47/2012), nemôže ani – z hľadiska hmotného práva – preskúmavať právny vzťah účastníkov založený prejavmi vôle urobenými vo forme notárskej zápisnice, lebo by to bolo nad rámec preskúmavania formálnej a materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu (viď IV. ÚS 20/06 a tiež I. ÚS 120/2012). Na druhej strane ale nemožno prehliadnúť, že súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku) je právny úkon, ktorý je vzhľadom na svoj cieľ a účel procesnej povahy (I. ÚS 5/2000). Ak oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul notársku zápisnicu, neznamená to, že by exekučný súd nebol povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997).

V prípade notárskej zápisnice formálna stránka jej vykonateľnosti spočíva v dodržaní formy notárskej zápisnice upravenej v § 47 zákona č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov. Materiálna stránka je predpísaná v ustanovení § 41 ods. 2 Exekučným poriadkom, podľa ktorého nevyhnutnými náležitosťami notárskej zápisnice ako exekučného titulu je (o. i.) súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou. Práve tento súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice je najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu – až tento prejav vôle povinnej osoby robí z notárskej zápisnice verejnú listinu, ktorá je spôsobilá na nútený výkon povinností uvedenej v jej obsahu. Uvedeným prejavom vôle povinnej osoby sa teda završuje vznik exekučného titulu. Inými slovami, výlučne v dôsledku tohto právneho úkonu povinnej osoby, ktorý je vzhľadom na svoj cieľ a účel procesnej povahy, sa z notárskej zápisnice stáva exekučný titul, ktorému zákon priznáva rovnaké právne účinky aké priznáva vykonateľnému rozhodnutiu súdu. Tento súhlas udeľuje buď ten, kto je osobne prítomný pri spísaní notárskej zápisnice, alebo ten, kto je ako zástupca oprávnený konať v mene zastúpeného (účastníka notárskej zápisnice, ktorý robí právny úkon, o ktorom sa spisuje notárska zápisnica). Ak niekto ako zástupca koná pri spisovaní notárskej zápisnice za povinnú osobu napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nemožno „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice udelený „zástupcom“ považovať za súhlas povinnej osoby.

Podľa § 22 ods. 1 Občianskeho zákonníka zástupcom je ten, kto je oprávnený konať za iného v jeho mene. Zo zastúpenia vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému. Podľa

§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka zastupovať iného nemôže ten, kto sám nie je spôsobilý na právny úkon, o ktorý ide, ani ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného.

Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Dovolací súd za konanie in fraudem legis považuje aj konanie, v rámci ktorého určitý nebankový subjekt robí rôzne dvojstranné právne úkony (zmluvy o úvere, záložné zmluvy, dohody o zastúpení a pod.) tak, že má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Záujmy zástupcu a zastúpeného sa v takom prípade dostávajú do rozporu.

Stručná charakteristika priebehu konaní pred krajskými súdmi Slovenskej republiky, na ktoré poukázal Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutiach IV. ÚS 151/2011, I. ÚS 155/2011, IV. ÚS 125/2011, I. ÚS 410/2012, III. ÚS 312/2010, I. ÚS 395/2011, IV. ÚS 431/2011, IV. ÚS 229/2011, IV. ÚS 575/2012 (sťažnosť oprávnenej bola nimi odmietnutá ako zjavne bezdôvodná), vyplýva, že postup oprávnenej a Mgr. Tomáša Kušníra v preskúmvanej veci bol v zásade identický s ich postupom, ktorý opísal Ústavný súd v týchto rozhodnutiach. Aj v danom prípade bola „slobodná voľba“ povinného pri „výbere“ advokáta zastupujúceho záujmy povinného vylúčená, lebo advokáta, ktorý bude zastupovať dlžníka (povinného) pri uznaní záväzku z úveru poskytnutého veriteľom (oprávnenu), ako aj pri spísaní notárskej zápisnice a pri udelení súhlasu s jej vykonateľnosťou (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku) „vybral“ vopred veriteľ (oprávnena) tým, že ho uviedol v predtlačí úverovej zmluvy predloženej dlžníkovi na podpis. Za týchto okolností dovolací súd súhlasí s názorom, že záujmy zástupcu (Mgr. Tomáša Kušníra) boli v rozpore so záujmami zastúpeného (povinného), v dôsledku čoho je dohoda o zastúpení neplatná (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 39 Občianskeho zákonníka). Absolútna neplatnosť právneho úkonu nastáva priamo zo zákona a pôsobí voči každému. Na absolútnu neplatnosť prihliada súd aj bez návrhu (ex offio). Absolútna neplatnosť sa nemôže napraviť dodatočným schválením. Keďže dohoda o zastúpení povinného advokátom Mgr. Tomášom Kušnírom je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka absolútne neplatná, neplatný je aj právny

úkon, ktorým tento advokát za povinného udelil súhlas s vykonateľnosťou notárskej zápisnice.

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru zhodnému so záverom odvolacieho súdu, že ak za týchto okolností Mgr. Tomáš Kušnir v notárskej zápisnici udelil za povinného „súhlas“ s jej vykonateľnosťou, chýba podstatná náležitosť materiálnej vykonateľnosti notárskej zápisnice v zmysle § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku.

Pre prípad, že oprávnená namieta aj to, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné, dovolací súd uvádza, že judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je nepreskúmateľnosť rozhodnutia súdu nižšieho stupňa považovaná za tzv. inú procesnú vadu konania (viď R 111/1998), ktorá ale sama osebe prípustnosť dovolania nezakladá, lebo nie je vadou uvedenou v § 237 O.s.p. (k tomu viď aj nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 30. januára 2013 sp.zn. III. ÚS 551/2012).

Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že v preskúmvanej veci nešlo o prípad zastavenia exekúcie v procesnej situácii, v ktorej pre tento postup neboli splnené zákonné predpoklady. Pokiaľ súd prvého stupňa exekúciu zastavil a odvolací súd jeho rozhodnutie potvrdil, nemal ich postup za následok odňatie možnosti oprávnenej pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Dovolateľka namieta, že v konaní došlo k procesnej vade konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolací súd v súvislosti s tým opakovane uvádza, že vada tejto povahy je relevantný dovolací dôvod (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), ktorý ale môže byť úspešne uplatnený iba ak je dovolanie procesne prípustné (o tento prípad v preskúmvanej veci nejde). Sama vada tejto povahy prípustnosť dovolania nezakladá.

V dovolaní sa napokon tvrdí, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Právne posúdenie je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva

na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. (iba výskyt ktorej v konaní na súdoch nižších stupňov by v danej veci mohol založiť prípustnosť dovolania oprávnenej). Nesprávne právne posúdenie veci je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno úspešne odôvodniť iba procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale prípustnosť dovolania nezakladá (viď R 54/2012).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných vád konania tvrdených dovolateľkou (§ 237 písm. a/, d/ a f/ O.s.p.), nevyšli najavo ani iné procesné vady konania vymenované v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z ustanovenia § 239 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

V dovolacom konaní úspešnej povinnej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky jej však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. mája 2014

JUDr. Soňa Mesiarkinová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová

